

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

← ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

РОЗВИТОК ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Ця публікація була підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Вона не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу, відповідальність за її зміст несуть виключно Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України та E-Control.

[ЩО ТАКЕ] [ТВІНІНГ?]

Твінінг - це довгостроковий інструмент Європейського Союзу для інституціональної співпраці між державними адміністраціями держав-членів ЄС та державними адміністраціями країни-бенефіціара.

Проекти Твінінг базуються на підході, який об'єднує досвід та знання держав-членів ЄС та

країн-бенефіціарів.

Твінінг спрямований на посилення адміністративного потенціалу державної адміністрації країни-бенефіціара та наближення законодавства та стандартів країн-бенефіціарів до законодавства ЄС у рамках угод про співробітництво чи асоціацію, підписаних ними з ЄС.

**Для отримання додаткової інформації
про Твінінг перейдіть за посиланням:**

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/tenders/twinning_en

НАШ ПРОЄКТ ТВІНІНГ

НАЗВА

Посилення спроможності Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (Держенергоефективності) щодо розвитку виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії, виробництва та використання альтернативних видів палива («Розвиток відновлюваної енергетики в Україні»)

ПАРТНЕРИ

Бенефіціари

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України (Держенергоефективності)

Консорціум

E-Control, Австрія
(основний партнер від держав-членів)

EURAC research, Італія
(молодший партнер від держав-членів)

Австрійське енергетичне агентство
(партнер консорціуму)

Екологічне агентство Австрії
(партнер консорціуму)

Колишнє Міністерство з питань сталого розвитку та туризму Австрії (партнер)

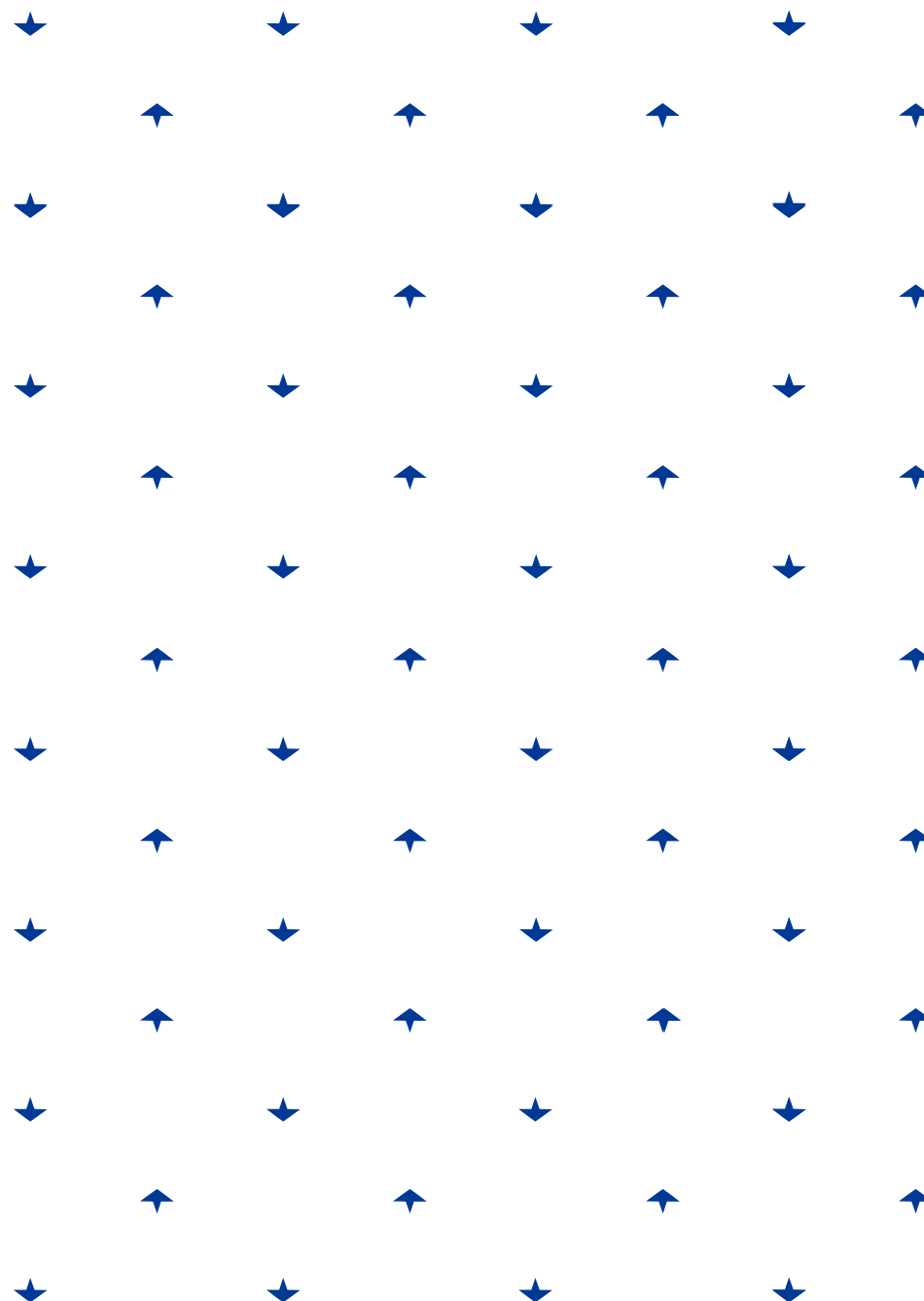
НАШ ПРОЄКТ ТВІНІНГ

ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ

17 місяців, починаючи з 1 березня 2019 року

КЛЮЧОВІ ОСОБИ

- **Керівник проєкту від держав-членів (КП-ДЧ)**
Дітмар Прайнсторфер, E-Control
- **Молодший керівник проєкту**
Вольфрам Шпарбер, EURAC research
- **Керівник проєкту від країни-бенефіціара (КП-КБ)**
Юрій Шафаренко, Держенергоефективності
- **Постійна радниця Проєкту Твінінг (ПРТ)**
Ульріке Гієра, E-Control
- **Контрпартнер Постійної радниці Проєкту Твінінг**
Олена Ленська, Держенергоефективності

[КОРОТКО ПРО ПРОЄКТ_____]

Загальною метою проекту «Розвиток відновлюваної енергетики в Україні» було вдосконалення адміністративно-правової бази у сфері відновлюваної енергетики в Україні.

Проект зосереджувався на транспозиції положень Директиви ЄС 2009/28/ЄС про заохочення використання енергії з відновлюваних джерел (RED I). Особливо багато уваги було приділено тим сферам, де ще існують прогалини між законодавствами України та ЄС.

Партнери з держав-членів поділилися своїм досвідом з українськими експертами та надали допомогу у здійсненні та розробці політики, планів дій та відповідного законодавства щодо розвитку виробництва енергії з відновлюваних джерел в Україні. Крім того, в рамках цього проекту Твінінг було організовано серію семінарів, практикумів, тренінгів, круглих столів, обговорень з різними зацікавленими сторонами, а також навчальну поїздку до Австрії.

Проект складався з трьох різних сутнісних компонентів:

- 1** Гармонізація та оптимізація законодавства в сфері відновлюваних джерел енергії
- 2** Впровадження Національного плану заходів з імплементації Директиви щодо відновлюваних джерел енергії та Плану заходів щодо реалізації Національного плану дій з відновлюваної енергетики.
- 3** Наявність інформації, підвищення обізнаності, програми навчання

ОРГАНІЗАЦІЇ-ПАРТНЕРИ З ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС

E-Control

E-Control є регулюючим органом в галузі електроенергії та газу в Австрії - на нього покладено низку завдань у галузі відновлюваної енергетики та енергоефективності. E-Control вже більше десяти років бере участь у реалізації проєктів Твінінг, працюючи переважно разом з енергорегуляторами та міністерствами енергетики.

EURAC research

Європейська академія Больцано (EURAC Research) - передовий некомерційний науково-дослідний центр, заснований у 1992 році в м. Больцано (Італія). Інститут відновлювальної енергетики проводить прикладні дослідження в галузі сучасних енергетичних систем, заснованих або працюючих на сталих джерелах енергії, а також підтримує просування технологій відновлюваної енергетики та допомагає особам, відповідальним за прийняття політичних рішень, науковими консультаціями

Австрійське енергетичне агентство

Австрійське енергетичне агентство (АЕА) - національний аналітичний та науково-практичний центр з питань енергетики, який надає науково обґрунтовані поради для осіб, які приймають рішення у сферах політики, бізнесу та управління як в середині країни, так і на міжнародному рівні. Агентство розробляє стратегії сталого та безпечного енергопостачання, надає консультації і проводить навчання, а також є мережевою платформою для зацікавлених сторін в енергетичному секторі.

Екологічне агентство Австрії

Екологічне агентство Австрії (ЕАА) - найбільша австрійська експертна установа з усіх екологічних тем і, як незалежний партнер, розбудовує національні та міжнародні мости між бізнесом, наукою та політикою. ЕАА консультує нові та майбутні держави-члени ЄС та країни з Європейської політики сусідства щодо розробки адміністративного та національного екологічного законодавства.

[ОБЛИЧЧЯ] ПРОЄКТУ]

**Керівник проєкту
від держав-членів ЄС**

Дітмар
Прайнсторфер

«Керувати цим проєктом було для мене великою честю. Я працював з чудовими експертами з різних організацій та

різних країн. Нам вдалося передати знання та досвід у галузі відновлюваних джерел енергії, що є дуже динамічним та складним сектором. Я бажаю Держенергоефективності та Україні всього найкращого у вдосконаленні своїх енергетичних систем у напрямку сталого майбутнього».

**Керівник проєкту
від країни-бенефіціара**
Юрій Шафаренко

«Проєкт ЄС Твінінг разом з Держенергоефективності плідно співпрацювали з експертами Австрії та Італії щодо розвитку відновлюваної енергетики. Особливу увагу було приділено критеріям сталості біопалива, біоенергетиці, удосконаленню інформації про відновлювані джерела енергії для споживачів тощо.

Впевнений, що набутий досвід допоможе Україні зменшити енергетичну залежність та сприяти сталому розвитку. Ми хотіли б подякувати Європейському Союзу за підтримку України та сподіваємось на подальшу співпрацю».

[ОБЛИЧЧЯ] ПРОЄКТУ]

Молодший керівник проєкту від держав-членів ЄС Вольфрам Шпарбер

«Твінінг з Держенергоефективності став нашим першим проєктом Твінінг і для нас це був прекрасний досвід передачі наших знань та досвіду

щодо впровадження політики у сфері ВДЕ нашим українським колегам. Я особисто сподіваюсь, що Європейський Союз продовжить надавати підтримку Україні для того, щоб активізувати високий потенціал відновлюваних джерел, наявний в Україні, і що ми зможемо продовжувати плідну співпрацю».

Постійна радниця Проєкту Твінінг Ульріке Гієра

«Твінінг - це унікальний інструмент, який несе вигоду всім залученим установам. Організації-партнери щодня працюють пліч-о-пліч і, таким

чином, навчаються одна у одної. Наші австрійські, італійські та українські експерти тісно співпрацювали між собою, а також і з зовнішніми зацікавленими сторонами, обмінювались своїм досвідом та знаннями не лише у професійний, а й в культурній сферах».

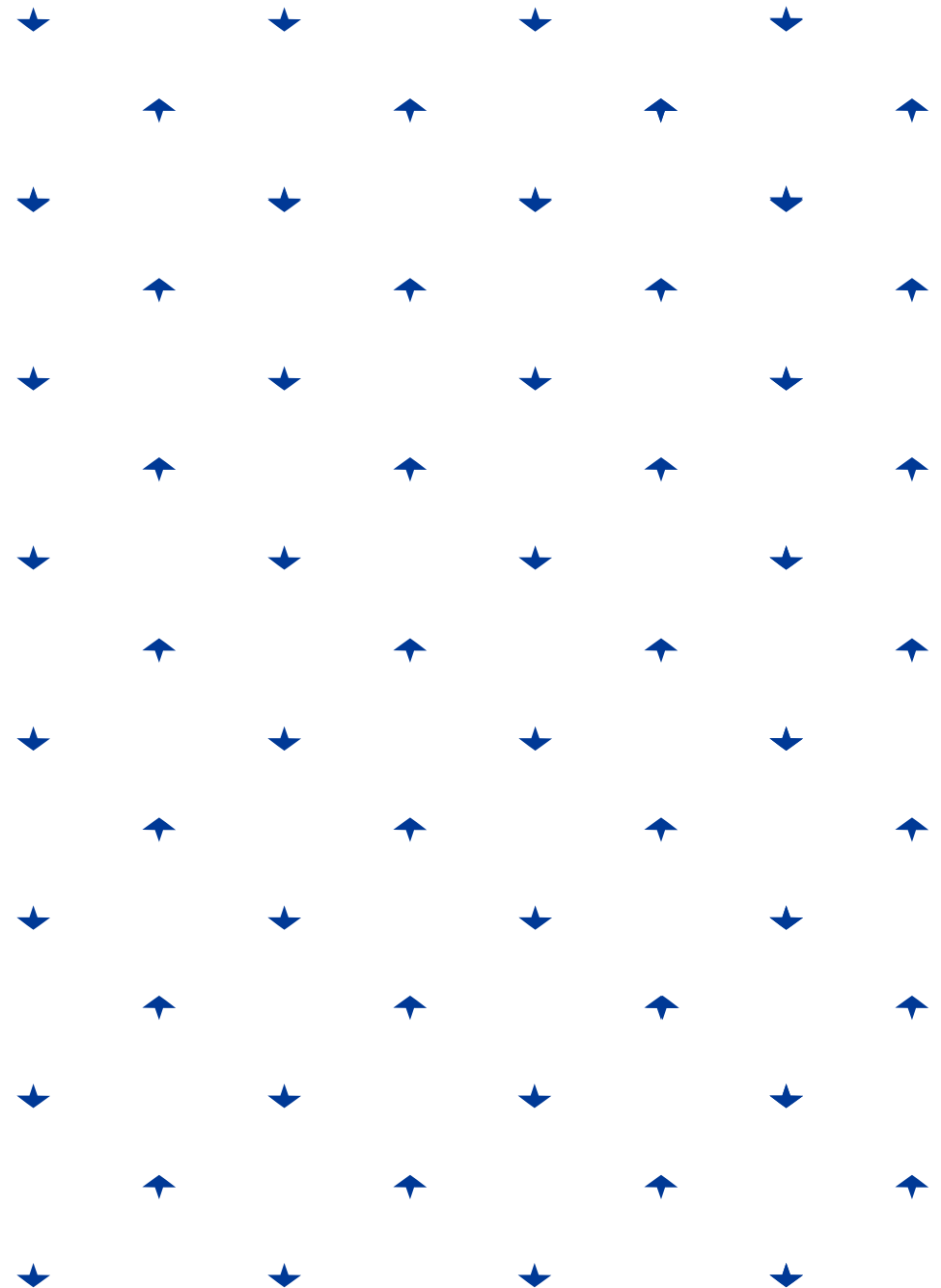
[ОБЛИЧЧЯ] ПРОЄКТУ]

Контрпартнер Постійної радниці Проекту Твінінг Олена Ленська

«Реалізація проєкту була унікальним, цікавим і пізнавальним досвідом як для Агентства, так і для мене особисто. Експерти різних країн працювали

як єдина команда для вирішення конкретних завдань. Впевнена, що наша співпраця буде продовжуватися, а набуті знання і навички допоможуть знаходити оптимальні рішення для подальшого розвитку відновлюваної енергетики України».

[КОРОТКІ ПІДСУМКИ] ПРОЄКТУ _____

У ході реалізації Проєкту партнери спільно:

1

проаналізували законодавство України, яке транспонує положення Директиви 2009/28/ЄС (RED I), щоб ще тісніше наблизити його до вимог ЄС, зосереджуючись головним чином на механізмі міжнародного співробітництва в галузі відновлюваної енергетики, зокрема, на статистичних трансфертах між країнами, гарантіях походження, критеріях сталості біопалива, моніторингу та звітності;

2

детально обговорили положення нової Директиви ЄС 2018/2001 (RED II), яка стане обов'язковою для виконання в найближчому майбутньому і тому повинна вже бути розглянута в Україні під час розробки її політичних заходів щодо розвитку відновлюваних джерел енергії;

3

оцінили прогрес у досягненні існуючих цілей для енергії, виробленої з відновлюваних джерел, та надали рекомендації з розробки цілей та заходів щодо нового плану дій з відновлюваної енергетики та детально обговорили майбутні інтегровані національні плани з питань енергетики та клімату, зазначені в RED II;

4

оцінили потенціал для спрощення та впорядкування існуючих адміністративних процедур у сфері відновлюваної енергетики та розробили рекомендації та настанови з вдосконалення енергетичної статистики та звітності щодо відновлюваної енергії в Україні;

5

оцінили доступність інформації про відновлювані джерела енергії у публічній сфері та надали рекомендації щодо покращення існуючої ситуації та підвищення обізнаності населення стосовно переваг відновлюваних джерел енергії та нових технологій.

КОРОТКІ ПІДСУМКИ ПРОЄКТУ

Спільна робота партнерів дозволила отримати наступні ключові результати:

Компонент 1

Звіт про поточний стан транспонованості RED I, який відображає існуючі прогалини в законодавстві України.

Пропозиція щодо впровадження статистичних трансфертів як частини механізмів міжнародного співробітництва, що може запропонувати в перспективі нові можливості для співпраці України з Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства та державами-членами ЄС.

Пропозиції щодо вдосконалення діючих в Україні нормативно-правових актів щодо впровадження функціонуючої системи гарантій походження, включаючи рекомендацію щодо поширення цієї системи на всі джерела електроенергії, а також пропозицію щодо постанови про розкриття інформації стосовно джерел походження енергії. Для виконання цих рекомендацій в Україні слід створити відповідні інформаційні цифрові системи

та створити базу даних для гарантій походження.

Пропозиції та технічні рекомендації відповідно до RED II щодо впровадження критеріїв сталості та способів вдосконалення проекту закону про рідке біопаливо з точки зору критеріїв сталості, визначених у законодавстві ЄС.

Пропозиції щодо виконання зобов'язань з моніторингу та звітності згідно з RED I, включаючи рекомендації щодо посилення в законодавстві інституційного потенціалу України для виконання своїх зобов'язань щодо звітності шляхом чіткого встановлення зобов'язань та обов'язків зі збору даних та їх подання.

КОРОТКІ ПІДСУМКИ ПРОЄКТУ

Компонент 2

Звіт про поточний стан виконання Національного плану заходів з імплементації Директиви RED I та Плану заходів з реалізації НПДВЕ, який аналізує недоліки та прогалини в реалізації цих національних планів.

Розроблено проект концепції НПДВЕ до 2030 року на основі шаблону ЄС, який уже враховує частини щодо відновлюваної енергетики нових інтегрованих національних планів з питань енергетики та клімату. Концептуальна пропозиція супроводжувалася можливими траєкторіями розвитку відновлюваної енергетики до 2030 року та переліком заходів на підтримку розвитку відновлюваної енергетики до 2030 року.

Розроблено набір рекомендацій щодо подолання бар'єрів, які стоять перед відновлювальною енергетикою, зокрема: необхідно прийняти стратегічний підхід, який передбачає відповідне поєднання централізованої (наприклад, вітроелектростанцій, великомасштабних сонячних батарей) та децентралізованої генерації (наприклад, сонячних панелей на даху) з плануванням та розширенням енергосистеми для подолання технічних труднощів в експлуатації мережі; розбудовувати національні потуж-

ності енергетичного моделювання для майбутнього планування та розробки стратегій в галузі політики відновлюваної енергетики; зміцнювати державні установи у секторі відновлюваних джерел енергії або створювати рамкові умови для відновлюваноенергетичних спільнот тощо.

Було підготовлено набір рекомендацій щодо вдосконалення та впорядкування адміністративних процедур. Для забезпечення прозорих процедур наполегливо рекомендується в якості першого кроку належним чином застосовувати та виконувати існуючі закони, а згодом зміцнювати потенціал влади у правозастосовчій діяльності. Як другий крок, рекомендації містять конкретні заходи - від процедурних аспектів до підключення до мережі та регіонального планування.

Розроблено проект керівних принципів щодо збору даних щодо сонячних фотоелектричних, сонячних теплових установок, використання біомаси та теплових насосів в домашніх господарствах, а також електричних транспортних засобів, які для кожної технології включають аналіз прогалин та пропозиції щодо вдосконалення даних, що збираються, для кожної технології. Цей проект керівних принципів є першим письмовим документом, що описує процедури збору даних в Держенергоефективності, і їх слід регулярно оновлювати та розвивати.

КОРОТКІ ПІДСУМКИ ПРОЄКТУ

Компонент 3

Проведено інвентаризацію передбаченої RED I наявної та відсутньої інформації в публічному просторі в Україні, яка засвідчила брак інформації щодо ВДЕ та ідентифікувала шляхи вдосконалення наявної інформації.

Було розроблено набір рекомендацій для подальшого узгодження надаваної інформації про відновлювану енергетику зі складеним інвентарем та для кращої адаптації вже наявної інформації до реальних потреб громадян, зокрема шляхом розмежування різних споживачів та їх відповідних інформаційних потреб, таким чином надаючи вичерпну та корисну інформацію про відновлювані джерела енергії.

Розроблено набір рекомендацій щодо створення нової структури веб-сайту Держенергоефективності на основі визначених потреб. Слід передбачити бюджет для розробки, підтримки та оновлення веб-сайтів державних органів.

Для впорядкування цільових груп, повідомлень, каналів зв'язку тощо було розроблено комунікаційну стратегію Держенергоефективності щодо відновлюваної енергетики тощо. Ця концеп-

ція повинна використовуватися в комунікаціях Держенергоефективності та надалі розвиватися та адаптуватися відповідно до потреб.

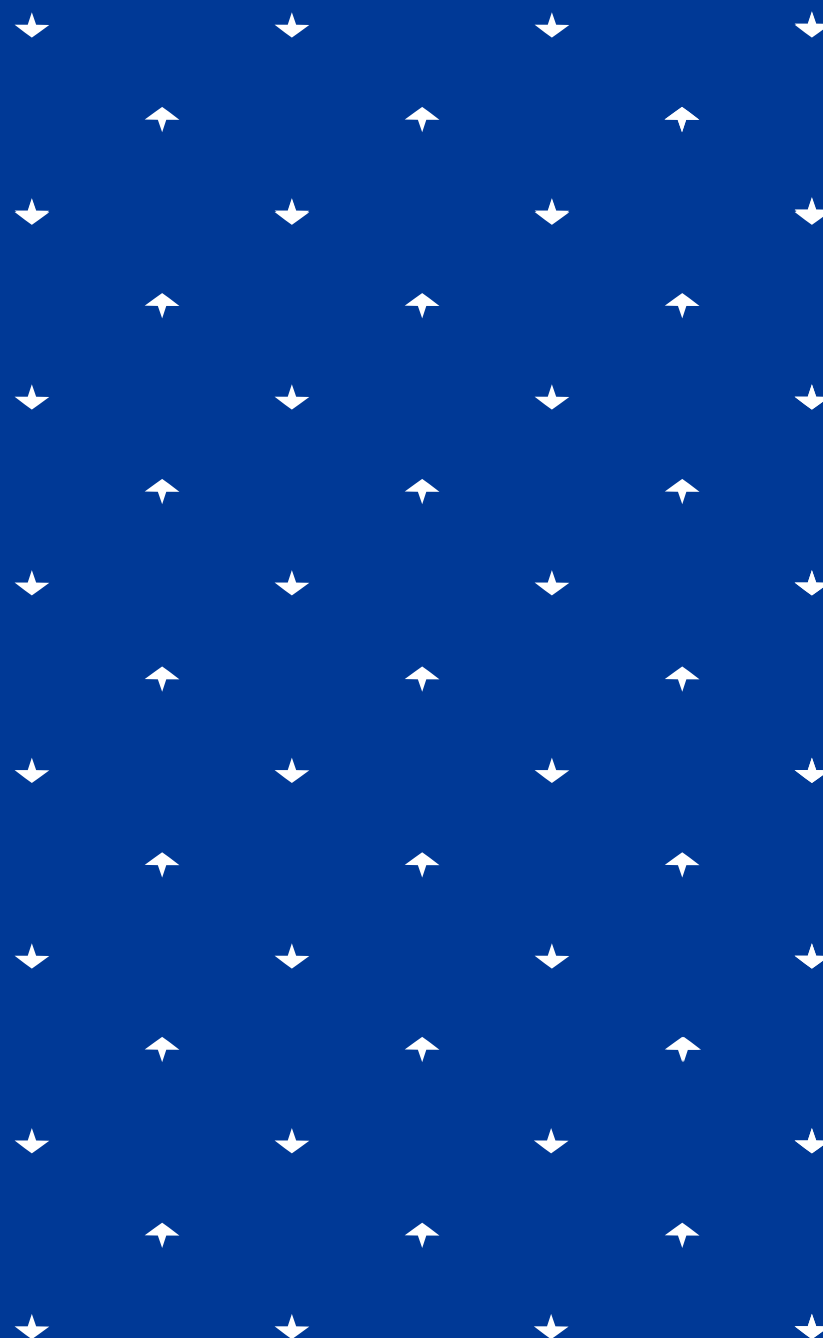
Для кращого залучення місцевих адміністрацій до розвитку відновлювальної енергетики, надання інформації місцевим адміністраціям та використання їх як мультиплікаторів для поширення інформації та розробки місцевих рішень з відновлюваної енергетики на користь місцевих громад було організовано вебінар для представників органів місцевої влади.

За допомогою проєкту розроблено рекомендації щодо надання інформації, яка базується на фактах, про різні технології ВДЕ та використання інформаційних брошур, які можна застосовувати як приклад для комплексної та простої розробки інших об'єктивних інформаційних брошур з тем, які стосуються ВДЕ.

КОРОТКІ ПІДСУМКИ ПРОЄКТУ

Як висновок

Твінінг - це щоденна спільна робота, обмін досвідом та знаннями, а також налагодження довготривалих відносин між установами-партнерами. Тісно співпрацюючи організація-бенефіціар не лише вивчає предмет співпраці, але й ознайомлюється з належним управлінням та робочою практикою держав-членів ЄС. Тісна співпраця дозволяє організації-бенефіціару також працювати на рівних умовах з експертами з інших країн і надалі розвивати свої навички міжособистісного спілкування.

← ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

